

BAJTÁRSI

LEVÉL

1961. XIV. évf. 2. sz. levél. 11. oldal. Utrecht, 1961. febr. 14.

Nyolcvanadik évfordulóra.

A mindennapi élet nehéz gondjaival megterhált ember -akarva, nem akarva- sokszor megbántottnak vagy csalódottnak érzi magát.

Erre a jogos vagy vélt sérelemre vi-ki a maga módja szerint keresi a gyógyírt. En ezt abban találtam meg mindenkor, ha lelki szemeim elé idéztem a multat, illetve annak főként azt a szakaszát, melyben az ember a félelemnélküli életét élte, és ezért megelégedettnek, illetve boldognak érezhette magát.

A mindenkori visszaemlékezéseim új és új ünnepnapot jelentettek nékem.

Most, amikor 1961 február 14-én elem idézem a multat, érzem és szentül hiszem, hogy ez a visszaemlékezés egy megkülönböztetett ünnepem. Megkülönböztetett pedig azért, mert ezen a napon a m.kir.Csendőrség fennállásának a 80.évfordulójához érkezett.

A naptár 1881 február 14-ét mutatott akkor, midőn Magyarországon az m.kir.Csendőrség vette át részben, majd 1883-ban egészben a közbiztonsági szolgálat-teljesítést.

A működésüket megkezdő csendőr-őrsök ismert falibrája 1881 február 14-én éjfélutól mutatott, amikor őrsőkről 1-1 két főből álló járőr lett szolgálatba vezényelve, hogy őrködjék a nép élete, vagyona fölött és biztosítsa a személyes szabadságot. Nem tudom, hogy ebben az órában a te-li hold vagy a csillagok fénye világított-e, avagy sötét, zord éjszaka volt, de azt tudom, hogy a járőrszolgálat nagyon nehéz, de magasztos is volt. Az ezt teljesítőeknek énüket a közérdeknek kellett alárendelni. Behetett bármilyen nagy ünnepnap, kedvteléses szórakozás, multság, zímankós idő, vagy forró napsütés, a m.kir.csendőr-járőr a napnak minden szakában és mindig ott volt, ahol törvénysértés történt, elemi csapás vagy baleset veszélyeztette a köz- és magánérdeket.

Az önfeláldozó és igen eredményes szolgálatokért az m.kir. kormány február 14-ét ünnepnappá, illetve "CSENDŐRNAP"-nak nyilvánította. Odahaza egészen 1945-ig minden február 14-én ünnepeltek a csendőrség tagjai, ha ezt halaszthatatlan szolgálatteljesítés nem gátolta.

Istentisztelettel kezdődött e nap, melyen a nyugdíjas bajtársak és azok családtagjai, valamint a polgári lakosság számos tagja részt vett, és azokon a közigazgatási hatóságok és bíróságok képviselői is megjelentek.

A lelkipásztor az egyik ilyen Istentiszteleten a Pompei pusz-tulásakor ott őrt álló katonával azonosította a csendőrijárőr tagjait, mivel többen hivatásuk teljesítése közben, a legnagyobb földi kincset, életüket is veszítették. Az Istentisztelet után a laktanyában következett a nap jelentőségének méltatása, kitüntetések, dicséretetek és jutalmak kiosztása, majd közös étkezésen vettünk részt. Beszélgetés, eszmecsere s meg-hitt együttlét után ki-ki távozott oda, ahova kötelességének teljesítése szólította.

Meg kell emlékeznem arról is, hogy Testületünk számos tagja Hazánk védelmében is példát adón vettek ki részét, aminek igen sok Bajtársunk hősi és mártyr halála szomorú bizonyítékai.

Csak kitűnően szervezett, kiválóan képzett és fegyelmezett tagokkal rendelkező testület egyenői képesek hivatásuk maradéktalan betöltésére és önfeláldozó szolgálatteljesítésre. A m.kir. Csenedőrség ilyen volt, ezért tanulmányozták annak idején otthon nyugati államok hivatott képviselői többizben szervezetünket és szabályzatainkat.

Most, midőn a m.kir. Csenedőrség fennállásának a 80. évfordulóját a hontalanságunkban ünnepelhetjük, azt kérem a szabad országokban élő Bajtársaimtól, valamint a hazáját és népét szerető minden igaz magyar Honfitársamtól, hogy hajtsuk meg az elismerés szolgóját Testületünk előtt; egy perces néma felállással adózzunk azoknak, akik közülünk hősi és máty halált haltak, vagy jelenleg is börtönökben szenvednek hivatásukért s magyarságukért!

Kovács György II.

oooOooo

KARASTOLLAD GYÜJTŐGETI...

A tokaji hegytetején három csenedőr búsúl,
Mind a három egyet gondol s az Alföldnek fordul.
Nem látják a szilaj ménost a delelő kútnál,
S nem hallják a pásztor-sípot a nádas kunyhóknál.

Ehelyett a Tisza mentén női síkoly hangzik!
Mind a három oda siet, hol a büntényt sejtik!
S megmentik az Édesanyját egy magyar bakának,
Magyar csenedőr! Megköszöntem sz Édesanyádnak!

Nyugodjatok szűlfalum végső hí őrei!
Édesanyám becsülete bátor megvédői!
Nevetekkel márvány kőbe ezt fogom bevésni:
"Nemzetünknek emlékében örökké fogtok élni!"

Neked pedig azt üzenjük még élő jó Bajtárs:
Kasztollad gyűjtőgeti minden igaz polgár!
Reád vár a magyar fajtád az alföldi rónán,
Ahol Te a közbiztonság megőrzője voltál!

oooOooo

Pálházi András.

A CSALÁDI TITOK.

A második világháború már jóval túl a delelőjén tombolt, s Ukrajna mozején a "vén kaszás" a drága magyar életből irgalom nélkül vágta a dús rendeket. Szívtelen dorobékolásával hazánkra felbecsülhetetlen csapást mért, mert földünk őszülő búzatáblái tömött, érett, horgaszott kalászkokkal nagyon várták aratásra haza azokat, akiket lokaszált. Vártak a kővér szemecskék, és alkonyat után sietve húzódtak a toklászok tövébe, hogy az elkövetkező napsugár ne kényszerithesse még őket a földre, a szellős magtár kényelme helyett.

S felcsillantak a szemecskék, amikor a hajnali derengésben valóban kasza suhintott a tábla végén. De amikor megpillantották a kaszást, keserű csalóddással mélyebbre buktak a fejek, mert a vártak helyett holmi vénnek, fehérrép és gyermekok kezdtek nyiszálni, tépni, tördelni a dús kalászkokat. A szegényes munkás-hadat a kesergő búzaszemek elszorult szívvel bámulták, de hasonlóan a cserjésből elbukkant cső. járőr is.

-Toremtőm! Hol vannak azok, akiket ezek a búzatáblák várnak? - sóhajtott a vezető, amikor voroztékét törölgetve széjjel tekintett a határban. Társának zemsugarai szintén a határt pásztázták, és gondolkozás nélkül pergette a súlyos szavakat:

-Ha a rossz hírek igazat mondanak, akkor sajnos, sokan közülük már a Hadak Utján. És azt ott - tessék csak nézni, mutatott féljebb, a patakon túlra. - Valóságos száanalom - sopánkodott kesernyész szájizzal.

A parancsnoka oda pillantott, s a két ember mozdulatlanul bámult a patakon túlra. Hosszú, néma percok után a jv. törte meg a csundet:

-Az a tábla a Nyese Péteré. Aki ott nyiszálja a szép szalasz búzat, nem lehet más, csak a felesége a két pici gyermekével. A Péter szegény...? - s tekintete a földre csuklott.

-Szegény asszony - sóhajtott a szánakozóban a fiatalabb. - Sokkal könnyebb lenne helyette aratni, mint nézni. De tessék csak most nézni, most, most! Hát siralmas, tisztihelyettes ur, siralmas. Nem jó, nem jó.

A nyakát le annak a kaszának, a hogyét könnyedén fel, s így egy határozott mozdulattal a búza közé lendíteni. Ugy néz ki az a tarló, mint a jégverte búzatábla. Szegény asszony, szegény búza-sopánkodott az arató aszszonyon felejtett szemekkel, miközben keze a puszkaszijjon meg-mográndult, mintha segítene a kaszásnak.

A parancsnok hol az aratóra, hol a társára pillantott, miközben gyér szavakkal bizonyította a méltatlankodó igazát.

A bizonyítás felbátorította a fiatal, s határozott lépéssel indult az igéző látvány irányában, Nyess Péter földje felé.

A vezető meglepetten kapott utána: -Ember! hova gondol?

A fiatal, mintha akkor ébredt volna, fejét csüggesztve és alig hallhatóan mormolta: -Hiszen tiszthelyettes ur is...-

-Hogy én is...? Nagyon természetes, hogy én is sajnálkozom a dolog felett, de viszont ez el nem téríthet feladatunktól: Én is vágnám öcsém, mint Bécsei Palkó bicskója a kőöt, de mindenekelőtt a szolgálat. S hamarjában idézzük a Szolgálati Utasításunk idevonatkozó rendelkezését: "A csendőrt igénybe venni tilos közönséges testi munkára, kivétel... stb." Könnyen felmérhetjük, mit vonna maga után a szolgálat rovására végzett aratásunk, melyért talán még a lakosság is elítélné bennünket. -

-Tiszthelyettes úr, szabad jelentenem? -

-Hallgatom! -

-Kétséget kizárt, hogy tiszthelyettes ur minden szavának valóság az alapja, de ha a rosszul végzett aratás folytán az életet jelentő búzának csak a fele kerül magtarba, úgy gondolom, hátrány az országunkra. Ebben az esetben előttem kérdéses, hogy a szolgálatunkkal vagy a jó aratásunkkal mozdítjuk-e előbbre hazánk érdekét? -

-Okos gondolat! - hagyta helyben a mester tanítványa fejtegetését. - Azonban az ország vérkoringése csak akkor tökéletes, ha mindenki maradék nélkül elvégzi a munkáját. Különösen ma, amikor háború dúl felettünk. Ez az alapszabály! Ezzel viszont könnyen egybehangolható a maga gondolata, mert a szabadságos és az eltávozási napjainkat módunk van jótékonny munkákra felhasználni, no meg a szabad estéinket is. Mit szél hozzá? - kérdezte kunkorodott bajszán egy koményt pödörítve.

A kérdés gondolkozásra késztette társát, s csak kisebb szünet után válaszolt:

-Tiszthelyettes úr, bosszant az, hogy annyira egyszerű az aratásban való résztvétel kérdése, s ez mindaddig még csak eszemágába sem jutott. Ha jól értettem, tehát már a mai estén is...? - kérdezte felcsillant szemekkel.

-Ha a kötelességünk megengedi, magától érthető. De a tervét jól megfontolta? -

-Jól, tiszthelyettes úr. Köszölvén mondván, nagyobb a szívem, mint a szám, -nézett őszinte nyíltsággal a parancsnokára.

-Akkor, ha minden jól megy... - kezdte magyarázban a vezető emberére talál, mert értse úgy, ahogyan mondom: Alig voltam 15 éves, amikor édesapám előtt, mint kaszás-arató levizsgáztam. Utána, amíg katonának be nem vonultam, minden esztendőben kivettem részem az aratásból. - S e szavai után feltartóztatlanul belemerült az aratási virtuskodások elbeszélésébe.

..

A járór bevonulása után a parancsnok áttökintette az érkezőt ügyszerűségeket, s nyomban közölte járőrtársával, hogy a szolgálat megengedi a hivatalos órák utáni távozást. Ezután pedig a többi beosztottjai előtt tártá fel Nyess Péter búzatáblájának szomorú helyzetét és a vele volt járőrtársnak azzal egybevetett tervét, megemlítve, hogy ezt helyesli és támogatja. Örömmel venné, ha minél több beosztottja magáévá tenné a tervet.

-De Bajtársaim - hordozta szigorú tekintetét körül a törvény embereit, - ezzel kapcsolatosan mindnyájukat külön-külön kérem a hivatalunkhoz méltó, szigorú titoktartásra. A tervet és annak sileros végrehajtását tekintve a családjuk titkának, s tomesük lollánk mélyére, hogy arról még a falevelok se susogjanak. Szürkületkor indulunk egyenként, különböző utakon. A mi részt akar venni a munkában, jelentkezzék! -

Szívet, lelket bizsergető látvány volt, amikor az öpk. fel-szólítására fcszes, katonás vigyázz-állásban 9 har-mosolyból kísérvendülnt a levegőbe. Egyedül a próbcsendőr mosolya látszott kissé o-

ről tettenek. A parancsnok hozzálépett, s azt mondta, hogy semmi hátránya nem származhat abból, ha nem jelentkezik, mert hiszen úgyszólván a laktanyában kell maradnia egy csendőrnök, mint naposnak.

-Tiszthelyettes úr alázatosan jelentem...-akart jelenteni esedéklő tekintettel a próbacsendőr, de az őpk. átvette tőle a szót:

-Nyugodjék meg fiam; tudom, hogy szabó a mestersége, s így sem módja, sem alkalma nem volt arra, hogy megismerje az aratási munkát, de meg a laktanyában is kell valakinek maradni.-

-De Tiszthelyettes úr kérem-fogta az könyörgésre a dolgot, -az lehetetlen! Lehetetlen, hogy hozzám az élet ennyire mostoha legyen-nézett esüggőből tekintettel az őrs urára. Majd foszre állásba kapta magát és alázatosan kért engedélyt, hogy az aratásban résztvehesse.

A parancsnok úgy érezte, hogy a föld megmozdult alatta és a csodálkozásának látható kifejezést adva kérdezte: Tévedtem volna?

-Nem, nem tévedett Tiszthelyettes úr, a mesterségem valóban szabó, de éppen azért, mert...-

-Jó, jó, de akkor a jelentkezését miért kísérte oly fanyar mosoly?-

Kérdése a próbacsendőrré halvány mosolyt erőszakolt és határozottan jelentette:

-Kedvem szegte, hogy éppen ma napos szolgálatban vagyok s azért nem vehetek részt az aratásban. Pedig már évek óta keresem az alkalmat, hogy a kincset jelentő magyar munkát megismerjem.-

Bajtársaiból egyszerre kitört a folytatott kacaj, de a parancsnok is elmosolyodott, és nyomban megígérte, hogy az aratásban részt fog venni. Majd helyettesét megbízta a munkára való felkészüléssel, s a lakására távozott.

Az őpk.h. első kötelességének tartotta annak igazságos eldöntését, hogy ki legyen a napos? Erre legmegfelelőbbnek találta a szerencsével összekötött "húzás"-t. Működő mennyiséű gyufaszálat szorongatva ujjai között, a köréje scrogolt bajtársait huzásra biztatta. S amikor az első hosszút húzott, kitörő lelkesedéssel üdvözölték. Az első szerencsét kivette a második, a harmadik, a negyedik s a végén a parancsnok-helyettes kesernyés mosollyal bámulta az ujjai között maradt rövidet. De hamar táltette magát ezen, és osztogatta a parancsot, hogy ki, kitől, milyen ürüggyel, milyen számszámot kérjen kulcsön és azzal melyik úton érjen Nyosó Péter földjére.

Vendel bácsi a piritott s a kővérré főtt tarhonyából kimérte a "Boeskor" vacsoráját, s maga is jó étvágygal ült a bogrács mellé. Hosszú utat hagyott maga után aznap, hiszen a Mányoki dűlőből fel a Hármás-határig s azon át egészen a Széldy pusztáig, majd onnan le a közösg széléig mind bejárta, mint felesketett községi mezőőr. Lelkiismeretességének köszönhető, hogy az évenként ismétlődő választáson már több év óta - a sok jelentkező közül - őt választották. Feladatának kifogástalan ellátása mellett gyakran segített a határban dolgozóknak is. Így történt az ma is, Toros Imrééknek segített.

A laktatóból már alig egy maroknyi szorongott a bogrács felekén, amikor öblös kulacsa után nyult s nagyott húzott a vermesi savanyu vízből. Éhjén, szomjani túl, kérdően bámult a bográcsba. Megbiccentette a fejét és -no, a holnap jó idő kedvéért...- s azzal újból kezébe vette a kanalat. Közben rápillantott a hűségben mellé üregedett társára, Boeskorra.

A hű kutya evés közben felváltva hegyezgette a fülét, s olykor előre dugott orral a holdvilágba szagolt. Vendel bácsi korát meghazudtoló gyorsasággal talpra szökkent, és firkésző tekintettel kezdte át-fésülni a kornyéket. Boeskor mellett termett, s egy kis ideig odadással utánözta gazdáját, de érdekesség hiányában elsompolygott a konyhá mögé. Gazdája sietve nyomon követte, és fülött abban az irányban, amelybe Boeskor szaglászott.

A csendes estében jó messziről kacsaszuhonást hallott. Aratnak szolgám, aratnak! -Magyarázta a buksi fejű kutyának, miközben éberségét cirogatással jutalmazta. -Sietős nekik... A jó időben érik mindenféle-gyógyte az esthajnali csillag után kutatva. -Ni, ni már ott tart?... adott kifejezést meglepetésének, amikor megtalálta. -Déljünk rüstent öreg cimora-nézett fáradtan a kutyára- mert korán úton kell logyunk. Boeskor, mintha megértette volna, előre kotródott, és sietve rágombolyodott a konyhá elé agyazott szénára. Közleében Vendel bácsi is beltekerte

magát a hosszúsőrü, foslodezett subájába.

oooOooo

B.76. (folytatjuk)

ÖRSÉGVÁLTÁS.

A Kutyakaparó-csárda elhagyottan, vendég nélkül állt a sík rónán. A mestergerendáról egy szál csörgörbe, rozsdás dróton lógott az ütött-kopott, füstös cilinderü petróleum lámpa, szomorú pislogásával csak annyit jelzett, még ébren vannak. Vendég is ritkán kereste fel a Kutyakaparót, logfeljebb egy-egy futó betyár, egy-két mosszolnyi italt, meg a hídi vasárok csikósok, gulyások, juhászok vagy néha bevándorolt egy-egy szerkes gubás atyafi is. Most senki. De ki is jönne ily cudar időben... az Eg csatornáiból nem esett az eső, de úgy látszik, valami hiba van az égi vízvezeték körül, mert szinte dézsából öntöttek azt.

A csárdás is megunta a bőlogatást a kármentőben, aludni készült. Eppen le akarta srófolni a masinát, de a keze e mozdulatanál megállt, mert éles füle lódbogást hallott a szelfogó szín felől, ami ott, abban az időben vendéget jelentett.

Kis időre már nyitott is az ivó ajtaja. Ismerős arc állott tétován a Mészöbön-szűréről, darútollas kalapjáról patakban ömlött a víz. -Nyugton győhatsz Ferke, tiszta a levegő- biztatásra belépett a 20. éven túli, de 30-on inneni vendég.

-A lovamat a színben hagytam. Dufla zabot adj neki, de a hováodert ne cserzd meg. Megérdemli. Nagyon meghajtottam. De tudja is a Ráró, szedte is a lábát. Előbb azért nekem adj egy verdungot, meg egy füttyülőt. En is nagyon megszomjaztam. Sietős volt az útunk.

A csárdás jól megmérte Rárónak a dufla zabot, Ferke meg nem kínáltatta magát. Mire a csárdás a szelfogóból visszajött, már csak üres üvegek álltak előtte az asztalon.

-A borod is jó, de a füttyülőben levő szilva-víz több melegeget ad. Repetálhatsz. Kívül bőrig vizes vagyok, de belülről szilva lével öntözködöm inkább.

A második repetálásnál már nóta is akadt a füttyülőben. Ráró kezdte Ferke az ő szép hangján, amellyel már nem egy menyecske: csavarta el a fejét: "Előttöm a határ, Nyomomban a zsandár, Kinlódik a német, De utól nem érhet."

-Igazad van Ferke! A nimet, csak nimet marad, nincsen abban semmi virtus. Hanem, amint hallom, megváltozik a világ.

-Mog-e? Hát hogyan?

-Hát úgy Ferke, hogy a nimet helyett magyarok gyönnök.

-Antúl jobb, azokkal szót ért az ember.

-Szót lehet velük érteni, de azt mondják, azok jobbak.

-Az se nagy baj. Amig csárda van, meg nádas, meg olyan ló terem, mint a Ráró, nem kell búsulni. Mert a csárda a megye határán áll, a mestergerenda a határ. Az alatta levő hosszú asztal egyik fele ide, a másik meg amoda tartozik. Aszerint, honnan jönnek, át-ül az ember a másik oldalra.

-De azt hallottam, azok a másik oldalra is mennek.

-Akkor meg marad a pusztá, meg a nádas... De meg majd megvédi mindegyiket a lova lába, meg különösen a szeretője féltése.

-Te Ferke, te megint a Borinál jártál. Onnét ugrasztott meg téged az a fattyú: a Gulyás Misi.

-En, Borinál? Meg az a Misi? Élje világát Misivel a hűtlon, aki hű nem volt sohasem. En már rég lemondtam róla. Nekem olyan szeretőm van, amilyen nem akad három megye határában. A nótám is már más. Hallgass ide: "Feketeszem éjszakája, Hány csillagból ragyogsz rája, Hány csillagból van a szemed szép Babám..."

-Hát nem a Misi ugratott meg?

-Misi? Engem? Gyerek az még ahhoz, hogy engem megugrasson.

A nimet zsandárok voltak. Majd oltaptak. De Ráró hátán a pusztai szél is csak nyöszörögve sír utánunk. Hanem még egy füttyülőt lonyeltek mielőtt tovább állnék. Ez a cudar idő is múlik. No meg időben kell a számadéhoz is érnem. Ráró is kifújta már magát.

Rövid időn belül eltűnédeztek a német zsandárok, jöttek a magyarok, jöttek a csendőrök.

A váltásnál azért mégis csak átadta az előd az utódnak azokat is, akiket nekik nem sikerült ártalmatlanná tenniök. Sok volt ezek között, aki még számadással tartozott. Berke Ferke sem számolt el még arról, hogy a csendbíztos fullajtárjának karikással úgy kicsapta a bal szemét, mintha az soha ott sem lett volna. De a pojtii zsidó halála sincs tisztázva. Ferke is arra felé járt... Nem szólva a hídvásár fontos áldomásáról, ahol jó néhány puhább koponya lett meglékelve, nem is szólva arról, akik sírján zöldül a fű. De ki tudná felsorolni mindazokat, amikkel Ferke adós volt. Majd egyszer...

Egy szép napon megint csak lódobogás zaja verte fel a Kutyakaparó délutáni álmát alvó csárdását. Nem Ferke volt, nem is német zsendérok. Két száz-öles magyar csendőr jött első szolgálatba. Lattukra az álom úgy kiszaladt a csárdás szeméből, mintha azt sem tudná, aludni is lehet. És hogy milyen hajszálnyira egyformán voltak öltözve, milyen simogató, meleg a tekintetük, csak a szemük... a szemük az véséig látó, szűrés szem, amely tekintetbe a nyomatékokat a két oldalt keményre podret bajusz adja. Nyársalni lehet az azzal. Jó magyar köszöntéssel üdvözölték a csárdást.

-Adjon Isten jó napot gazd'uram. - Még kezét is nyújtottak neki.
 - Aztán mindig ilyen sok vendége van? - kérdezte az egyik.
 - Hát majdnem mindig. Manapság már nem lehet megélni a csárdából. En is csak azért tartom, mert volt, mert van.
 - No, no - bökte oda a másik. - De néha-néha mégis csak akad egy-egy kiadósabb, mulató vendég egy hídvásárkor, vagy egy szerelmében csalódott gulyás bojtár, egy szerelmes csikós, no meg akad szomjas szeltes gubás is, más is.

- Igen, néha. -
 - Mégis kik szoktak erre járni, betérni? -
 - Jőformán senki. Már hetek óta azt sem tudom, hogyan néz ki a vendég. Mulató vendég meg már úgy sincs. Akik meg ezelőtt fokossal verték a mestergerendát, ha nem volt beverhető kobak, azok meg régen kipusztultak. Olyan betyárfélét meg életemben sem láttam a csárdában.
 - A Berke Ferké, a Rigó Misi ismeri-e Kelmed? -
 - Hírüket hallottam, de talán sohasem láttam őket, ha csak nem a hídvásáron, akkor meg nem tudtam, hogy ők azok.

- No, no, gazd'uram, mi meg már azt is hallottuk, hogy Ferkének ki a babája. Nem-e Fésüs Boris? -
 - Nem lehet az. A Bori a Rigó Misihez húz. -
 - Hát a Ferkéhez ki húz? -
 - Meg nem tudnám mondani. Ellenben ne vessék meg a linámát, kóstolják meg az igen jó, kis üstön főtt szilvaízemet - perdült a csárdás a kármentőbe.

- No fáradozzék Kigyelmed, mi aztán nem iszunk egy gyűszűnyit sem. Csak a lovainknak adnám egy kis vizet. -
 Itatás után elporozdáltak.
 A csárdás az ajtóból sokáig nézte a lovak által felvert port.
 - No Ferke, jól kösd meg a korcot, mert a szemük szúr, a lovak meg vannak olyan jók, mint a Rábó. -
 Mikor már a Kutyakaparótól egy puska lövésnyire voltak, megszólal az egyik:

- Ez a csárdás úgy hazudik, mintha olvasná. Nem ismeri a két mákvirágot, de azt tudja, hogy a Fésüs Bori a Rigó Misi babája, pedig csak fertály éve. No majd Bori tán többet is tud. -

A féltékenységet, a hűtlen szeretőt alkalmas módon mindig igen jól fel lehetett használni, hogy sok mindent megtudjon az, akinek arra szüksége volt.

Fésüs Bori nem tudta megbocsájtani Ferkének, amiért nem vitte táncba, így szégyenbe hagyva, a mártogatást, meg a rezgő csárdást is Kámi Rózsival ropta. Viasszadta a selyem keszkenőt is hamarosan.
 Az újonnan jött csendőröknek meg alkalmasint megsugta, amikor Ferke Rózsínál volt.

A csendőrök először kárót zártatták istállóba a szőlfogó alól, és csak azután került a lánccal Ferke kezére.

-Rözszi! Hamaribban nem látsz engem, de ha visszajövök, megköszönöm neked a hűségedet, de a másinak a hűtlenségét nem felejttem el.
oooOooo

A KOEXISZTENCIA KÉRDÉSÉHEZ.

A liberális Neue Züricher Zeitung "Egy újságíró gondolatai" címmel figyelemreméltó közleményt tett közzé. Egyes magvas mondata komoly cínélkedésre készíthetné a nyugatiakat.

"Békés koexisztencia a Szovjet részéről azonos a hideg háborúval. Olyan hideg háborúval, amelyet ez egyoldalúan szeretne folytatni. Ezért Moszkva a nyugatiaktól állandóan hangzatosan követelheti, hogy a hideg háborút fejezzék be."

"A békés koexisztencia idejében a Szovjet megtanította a szabad világot arra a bűvészkedésre, hogy összetévessze a demokráciát a gétlanséki fecséggel. Eppen a kommunizmus győzött meg bennünket arról, hogy egy valódi demokratikus tyúk kotkodácsolni kezd mielőtt még megtöjött volna."

"Egyes demokraták büszkék arra, hogy kormányaink szándékairól, gondjairól, véleménykülönbségeiről Moszkvát folyamatosan majdnem olyan alaposan tájékoztadjuk, mint a szabad világ fővárosait. Mert -és így érvelnek ezok a demokraták- minél gyorsabban értesítjük a kommunista politikai és propagandaközpontot a Nyugat céljairól, annál nehezebb lesz azok számára, hogy szándékaink őszinteségét kétségbe vonják."

"A szovjethatalmasságoknak a nyugatiakra alkalmazott retorikai hideg-meleg fürdői -egyidejűleg és egymás után gyalázkodások és hízelgések- azzal a számítással történnek, hogy a szabad világ közvéleményét megzavarják. Majdnem minden keleti hírek és közleménynek élesen irányított propaganda-feladata van a hideg háborúban. Ezek megtevesztik és nyugtalanítják, megfélemlítik, megalázzák és demoralizálják a Nyugatot. Az orosz politika nonstop-propagandája következtében a szabad világ szellemi asztmásainak kifogy a szusszuk."

"A koexisztencia mint fogyóerő a világkommunizmust a Nyugat frontjába eddig legnagyobb betöréshöz segítette. Bénítja az embereket akaratát, gondolkodását; gyöngíti abbéli meggyőződésüket, hogy elhatározásukat szabadon és függetlenül alkothatják; megfosztja ezáltal az önbi-zalomból, a felolbáltságérzéstől és jogérzéstől, és végül távolból könnyedén irányítható gépebborré teszi az embert, aki anélkül, hogy tudná, Moszkva hegödijére táncol."

"A hideg háború első célja az ellenfél politikájának polgári és személyi, jogi és erkölcsi téren való lehető tökéletes szétbomlasztása. A támadó a hideg háborúban a teljes keleti blokk a Szovjet főparancsnoksága alatt."

"Minden demokratikus kormány, amely egy koexisztenciában útazó szovjethatalmasságot hivatalosan fogad, e ténnyel megerősíti a látogató szuverén tását is a meglátogató ország kommunista fölött. A látogató, mint a Szovjetköztársaság egyéne, a Szovjet egyetlen pártjának diktaturáját személyesíti meg. Mint a világkommunizmus vezetője, mindent elkövet, hogy az imperializmus igájában senyvedő külföldi testvérpártot kommunista pártidiktaturához segítse... Ugyanis, a koexisztencia, mint a szovjet-külpolitika egyik része, a világkommunizmus vezetőinek megengedi, hogy demokratikus kormányok meghívására és bizonyos mértékig megbízásából, a kommunista kisebbségek felforgató terveit erkölcsileg támogassák. Ezek szerint Moszkva külpolitikája a nyugati külpolitika egy részét, a nyugati külpolitika pedig a szovjet-külpolitika egy részét képezi."

Eddig a svájci újságíró gondolatai. A Nyugatnak többet kellene gondolnia ma mint bármikor arra a német közmondásra: "Csak a legbutább borjú válassza ki maga a mézárókat." A mézáró a Kramlben székol.

BESZÁMOLÓ A CSÖ. KARÁCSONYI AKCIÓRÓL.

Az elmúlt évi, már-már hagyományos karácsonyi akciónk jól sikerültnek nevezhető; nemcsak azért, mert a célra begyűlt pénz összegszerűen felül haladta az előzeteset - hiszen a pénz vásárló ereje esélytelenül megfontolt azért, mert jórészt segítettünk a szabad világban élők és nélkülözést szenvedő bajtársi családoknak, de meg haza is juttattunk használt ruházati cikkeket tartalmazó csomagokat a szűkölködőknek.

Az alábbi hozzájárulások érkeztek ide be: 1./T.D. 1 angol font; 2./P.J. 50.-os trák Schilling; 3./K.G. 20.-dán korona; 4./K.J. 1 angol font; 5./Dr. M.Z. Schweiz, 8.68 Gulden; 6./Brazíliai csoport, 30.-Gulden; 7./H.J. Schweiz, 8.68 Gulden; 8./G.S. 5.-dollár; 9./Montreali csoport, 55.75 Gulden; 10./Hamiltoni csoport, 40.-dollár; 11./Sz.I. 3.-dollár; 12./U.J. USA, 27.78 Gulden; 13./E.R. Németország, 44.96 Gulden; 14./D.J. USA, 18.75 Gulden; 15./Port-colbornei csoport, 37.50 Gulden; 16./Galgaryi csoport, 90.-Gulden; 17./New-jerseyi csoport, 111.15 Gulden; 18./Torontói csoport, 224.85 Gulden; 19./Dr. K.L. Németország 30.-Gulden. Fentiek végösszege itteni pénznemben 910.05 Gulden. Felhasználtunk:

Pénzbeli segélyezésre 506.97 Gulden, pénzesutalványok portó költségére 5.25 Gulden. Pénzsegélyben 12 személy, illetve család részesült és pedig 15-től 95.-Guldenig terjedő összegben. Négy bajtársi családnak és három csö. gyermeknek ruházati cikkeket tartalmazó csomagokat küldöttünk 396.02 Gulden értékben. Ez utóbbi összegben a csomagok postai szállítási díja is befoglalatik.

Felhasználtunk tehát összesen 908.24 Gulden, amelyet ha levonunk a bevételből 1.81 Gulden maradvány mutatkozik, amelyet a segélyalapunk naplójába 4/1961. sz. a. bevételeztünk.

Fentiek kivül az alábbi egyes Bajtársak és csoportok általi közvetlen segítségekről értesített be ide értesítés:

Sz.A. Németország 5 doboz gyermekjáték csomagjáról csö. gyerekek részére; M.F. Németország, 100 DM-t juttatott egyik Bajtársunknak; B.J. Austria, 100 osztrák Schillinget küldött az innsbrucki magyar iskolának; Ausztriai csoportunk 8 drb. élelmiszer csomagot, illetve 20.-ausztrál fontot küldött Bajtársak megsegítésére; Torontói csoport, 40.-dollárt juttatott a németországi magyar iskolának és végül franciaországi csoportunk 205, illetve 100 NF-al segélyezett kettő, ottan tartózkodó bajtársunkat.

A közölt tények megdönthetetlen bizonyítékai a magyar csendőr önzetlen áldozatkészségének és a rászorultak részére való segítségnyújtásának, amely utóbbi körülmény tényleges szolgálatteljesítésünket is jellemezte. A hatalmas Isten bőséges áldásával jutalmazza az áldozatot vállalókat, soha ne szoruljanak rá mások általi megsegítésre!

E beszámolóét összeállító helyett az akció sikerét igazolják az ideérkezett levelekből vett következő kivonatok:

Tiszti Bajtárs leveléből: "Nagy meglepetéssel és örömmel vettem ma a 60.-DM-ás Bajtársi Karácsonyi ajándékot. Nagy örömet okozott Bajtársaim jószívűsége és a mi karácsonyi örömlünk gyarapította.

Öröm volt ez a Karácsony, amelynek mély lelki örömei mindenkire sugároznak. Különös öröm volt azt Isten kegyelméből egészségesen és gyermekeimmel együtt ünnepelni. Hogy azután még ma is aladnak, akik a felebaráti szeretetet nem üres szavakban, hanem nemes tettekben gyakorolják, az nemcsak nekünk öröm, de bizonyosan kedves a jó Istennek is!

Hálás köszönetem a Bajtársi támogatásért!"

Tiszti Szvegy leveléből: "A Karácsonyi segélyt hálás köszönettel megkaptuk. A jó Isten segítse és áldja meg a segíteni kész csendőrök mindegyikét. Higyje el, elhagyatottságomban ez a tett nem csupán anyagi támogatást, de biztatást, erkölcsi erőt jelent számomra. Bizony nagyon nehezen élünk, hogy fenntartsuk magunkat, amíg a gyermekeim nincsenek kőszén.

Most egyuttal megköszönöm a Bajtársi Levél kildetését is, talán eljön számomra is az az idő, amikor ezt az adásomat le fogom tudni egyszerre róni.

A jó Isten áldja meg Mindnyájukat, és adjon erőt, egészséget, hogy szeretett Hazánk felszabadításában "Híven, Bocsülettel, Vitézül" résztvehossanak".

Tiszthelyettes Bajtársi levélből: "Megkaptuk a címünkre feladott 50.- Dm-t, amely karácsonyi szeretetadomány igen kellemes meglepetést és örömet szerzett családom részére a Karácsony szent ünnepére.

Amikor most elmélkedek az igen jóleső karácsonyi szeretet adomány felett, amikor most az adományozó kedves Bajtársakra gondolok, önkénytelenül is Szt. Pál szavai jutnak eszembe: "Ha szeretet nincsen bennem, semmi vagyok; ha szeretet nincsen bennem, mit sem érek." Hiába tehát a vagyon, a drága kincs, ha szeretet nincs a szívemben, mit sem ér az egész életem. A szeretet viszont örömet, békét, meglepődést, megnyugvást ad és segít ott, ahol kell. A szeretet isteni parancs. Azok a dérek, megértő Bajtársak tehát, akik ezen szeretetadományt adták, az Uristen parancsának tettek eleget, amely hármas örömet jelent. Először az Uristennek tetsző dolgot cselekedtek, másodsor örömet és megnyugvást szereztek önmaguknak, és harmadszor ugyanezeket a megsegített Bajtársaknak. A jószívű adományon Isten áldása van.

És mikor most hálás szívvel mondok köszönetet az adakozó Bajtársaknak nemesszívű áldozatkészségükért, egyben a jó Isten áldását és segítségét kérem továbbra is kedves Mindnyájukra!"

Cső. gyermekek levélből: "A MKCSBK-től kapott karácsonyi ajándékot szívünk melög szeretetével mondunk köszönetet mindazoknak a csendőri Bajtársaknak, akik áldozatkészségükkel itt a hontalanságban élő magyar csendőri-gyermekek karácsonyát ismételtén kellemessé és boldogabbá igyekeznek tenni. Szeretnénk személyesen mindenkinek köszönetet mondani áldozatvállalásáért, de a jelenlegi helyzetben erre képtelenek vagyunk. Felkérjük a Jenő bácsit, szíveskedjék köszönetünket és gyermeki szívünk halálját tolmácsolni a nehéz időkrben is segítőkész csendőri Bajtársaknak. Mi, fiatal csendőri gyerekek, mindnyájúknak azt üzenjük, hogy rendületlenül hiszünk abban, miszerint a nemzet, amelynek a fiai közt ennyi megpróbáltatás után a hontalanságban is él a bajtársi és nemzeti együvértartozás érzése és segítőkészség, az a nemzet nem veszt el!

Soraink ritkulnak, de nemzeti feltámadásunkban vetett hitünk nem fog gyöngülni. A viharok által letarolt tölgyek gyökereiből új és erőteljes hajtások törnek fel, hogy a megnyitott hézagot új erővel töltsék be.

Igyekszünk a még szilárdan álló öreg tölgyek árnyékában tanulmányaink útján elegendő erőt gyűjteni, felvértetni magunkat a tudás erejével és fegyverével, hogy minden időben szolgálhassuk Hazánk és Népünk érdekeit."

oooOooo

Egy levélről.

Ez a karcolat főleg azoknak szól, akik sok levelet kapnak, de némelykor a pár sorból, meg az aláírásból éppen csak hogy "vélekednek" a küldőjére.

December végén, ötnapos utamból Bajor-földre, "haza"-értem, és a rám váró levél száma a 30-t "súrolta".

A leghaskósabb (kövebb) Angliából jött, és abból egy fiatalnak való, finom nyakkendő tóni: elő. A fonyógalyas két harang-kép alatt ez áll:

"Grüss für Noel, von Ihre neuen Freunden", in England: Charles und Margaret (Üdvözlét Noel számára, az Ön angolai új barátaitól)...

Hát kissé eltűnök, mert azok az angliások azt a Noel nevű egyént mégis csak ismerhették!... Ez festőművészként szerepelt és szörnyen könnyelmű volt!

Pár nap múltán ügyesen mártogatom a tollat, vagyis csokorba szedem: a Noel házasságát, a nő művészi közismunkázását és a család (mert többféle gyermek is volt ottan) 1957 szeptemberi kivándorlását Ausztráliába.

És január 28-án már itt is a válasz ilyenképpen:

"Engedelmet a félreértés okozásáért, de mi onnan senkit, így egy Noel nevűt sem ismerünk. Az Ön nevét egy londoni szervtől kértük, mert egy magányos emberrel levelezni szeretnénk, a szorakozás kedvéért! Egyébként ugy gondoltuk, hogy az a Noel szó németül Karácsonyt jelent!"

Ezton köszönettel nyugtázzuk az Ön hozzájárulását a B.M.-re közp. segélyalapra.

Mit fűzök még a hat fiú-gyermekkel (3-13 évesig) megáldott paraszt-család leveléhez?

Semmit, csak szinte könnyeztem a mosolyom fölött, mert ime, a sok-sok úröm között, néha még derű is akad!

oooOooo

"Derűs Imre"

KÖZLEMÉNYEK, HIREK, SZERESZTŐI ÜZENETEK.

A Torontóban rendezett tarka-est közben ideérkezett részletes tudósítást. A következőkben hozzuk nyilvánosságra: "A torontói csendőr csoport m. év december hó 3-án nagyszabású tarka-estet rendezett a Karácsonyi segélyakciójá javára. Ezen túlmondból a másik fő-cél az volt, hogy Torontó magyarsága felé ismételtén életjelt adjon magáról, s egy újabb alkalmat teremtsen arra, hogy a csoporttal rokonszenvező magyarok és a bajtársak egy hangulatot est keretében találkozhassanak, további új barátokat szerezhessenek, illetve a régiókkal kapcsolatot érjentsék.

Habár az est anyagi szempontból nem váltotta be teljes egészében a hozzáfűzött reményeket, az érkezői siker tökéletes volt. A közönség a legnagyobb élvezettel nézte, végig a kb. egy óra hosszú tartó változatos műsort, melynek keretében Toronto fiatal magyar művészi gárdája tudásának legjavát adta. A vezetőség igyekezett a különféle ízlést kielégíteni, s így ének, tánc, szavalat, humor, mind megtalálható volt a műsorban. Különösen kiemelkedett Finta Imre bajtárs humoros jelenete, melyet a közönség könnyekig ható kacagással jutalmazott.

Az esten megjelentek legjobb hangulatban záróráig maradtak együtt.

Az est után még hetek múlva is igen nagyszámú olismoró bírálat érkezett a vezetőséghez, amit az a jóleső tudattal könyvelték el a csoport javára, hogy fáradtság munkájuk nem volt hiábavaló. Ez a sikeres est is hozzájárult az emigrációs csendőrség, közelebbről a torontói csoport jó hírnevének és érkezői tökéjének gyarapításához."

A clevelandi Magyar Csendőri Családi Közössége igen jól sikerült szilveszter-estet rendezett a Carter Hotelben, amelyen több mint 600-an jelentek meg.

Dalmay József ezd., a közösség legidősebb tagja, bucsúztatta az 6- és köszöntötte az új-évet, aki Columbusból utazott szállalomra oda családjával, hogy volt csendőr bajtársai körében tölthesse az estet.

Kitűnő hangulatban reggel 5 óráig tartott a mulatság.

A kemény tél dacára Buffaloból, Chicagoból, Bostonból, New-Yorkból, sőt Canadából is volt vendége a Csendőr Családnak.

A tiszta jóvádelmet Európában élő, rászoruló csendőr bajtársak és a magyar iskolákban tanuló csendőr gyermekek segítségére fordították."

Australiai Területvezetőnk kérjük, hogy mielőbb válaszoljon levelünkre. Ezidőig a karácsony előtt feladásra jelzett küldeményt sem vettük kézhez.

A Csendőr-napi emlékezésekről részletes tudósításokat kérünk lapunkban való közlés céljából.

oooOooo

H A N D S C H R I F T - K E Z I R A T. Adress-Cim: B. L. Szerkesztősége
UTRECHT. Nansenlaan 29. Noderland-Europe.

Druckwerk:
Printed Matter:
Periodique:
Drucksache!

Heer
Mr. Dr. Béla R e k t o r
Msr.
Herrn. 520 Toyen Drive
MONTEREY. Calif.

U.S.A.

20 p